לא יערב בו מחשבות אחרות. מכאן למחשבות שמוציאות זו מזו שמחשבת פסול מוציאה מידי פיגול כדתנא [ה] מתני׳ [ו] כיצד לא קרב המתיר כמצותו כו׳: **יהיה.** עשאן הכתוב לחוץ למקומו ולחוץ לזמנו היה אחת מלמד שמצטרפין חלאי שיעוריהן לפסול את הקרבן כדתנן במתני׳ [ז] לאכול כחצי זית בחוץ כחצי זית לומר פסול: **דדמי ליה בו״ב.** ולא [ח] שבקיה חוץ לזמנו דדמי לנותר דלתיא ג״ש מייניה וגמר חוץ למקומו דלא דמי לנותר במידי. והא דלא שייה רבה ברישא שמעתא הכי כי פרכינן אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמיך ליה משום דאכתי לא קמה ליה ג״ש דתני לוי [ט] בר זבדי [י] דכתת בנותר כתיב דיימא דנשיאות עון דגבי מחשבה בדדמי לנותר משתעי הואיל ומיינה גמר: **שיהא משולש בו.** ולימד על מחשבת חוץ למקומו שאינה מועלת אלא אז בקדשי קדשים שחישב עליהם לאוכלם חוץ לעזרה אז בקדשים קלים לאוכלם חוץ לעיר פרט למחשב [יא] לאכול בהיכל דלא פסיל דבעינן שחישב [יב] על מקום המשולש: **בדם בשר ובאימורין.** היינו חוץ לעזרה בשעת היתר הבמות לאפוקי היכל שאין בו הקטרת אימורין ולא אכילת בשר: **תיפוק לי מקרא קמא.** מדלאפקיה רחמנא בלשון שלישי לחוץ לזמנו וכתיב בההוא קרא חוץ למקומו: **שלישי פרט.** מקום משולש ולא פנים: **מאחר שהוכשר.** בעבודת דמו כתקונו: **בזב וזבה.** שפסקו והתחילו למנות ימי סיפורן ומנו ד׳ או ה׳ ימים ואם ראו פתרו כל מניינם כדאמרינן במס׳ נדה (דף סז:) ואחר תטהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת בהן [טו]: **ושומרת יום כנגד יום.** הרואה חוץ אחד עשר יום שבין נדה לנדה וטבלה למחר [יז] שחרית הרי היא טהורה דמקלת היום ככולו וטבילתה ביום [יח] ואם תראה היום שתרה טהרתה ואדם וכלים שנגעה בהן היום טמאין למפרע כדתנן בפ״ב דנדה (דף עב.) ושוין בראה חוץ אחד עשר יום כו׳ וטבלה ביום של אחריו ושמשה הרי זו תרבות רעה ומגעה ובעילתה תלויין וזו היא תלייתן אם תראה היום יהיו טמאין למפרע וחייבין בקרבן: **הרי הוא אומר המקריב.** [יג] בהקרבה נפסל והכי מידרש לא ירצה המקריב אין הקרבתו מרצה: **אלא זה הן המקריב.** ואמר לך הכתוב שלא יהא כשר [יא] לכהונה ושמע מינה תרתי שעת הקרבה ופסול [יד] כהן [יב]: **אותו.** דא״כ ליכתוב המקריב לא יחשב השתא דכתיב אותו הזבח בלא יחשב ואין המקריב בלא יחשב: **במחשבה הוא נפסל.** [טז] זה מפורש מן הראשון דהמקריב לא משמע להו שעת הקרבה עד דגמר קרא למילתיה ואמר המקריב אותו לא יחשב במחשבה זאת דהאי לא יחשב [יג] לדרשא הוא דהא כתיב לא ירצה: **נפקא ליה מדאחרים.** מדאיצטריך קרא למימר ואינו נפסל בשלישי שמע מינה בזבח הכתוב מדבר דאי בזובח למה יפסל בשלישי הלא הוא לא חטא כי אם האוכל: **מדכתיב ליצאה דלא ירצה ולא ירצה וזבחו הוא.** דאין לשון לא ירצה נופל בפסול כהן: **שעיברה שנתו.** וזהו איחור דכתיב [יט] לפני ה׳ תאכלנו שנה בשנה: כפסולי

למקום שיהא משולש בדם ובבשר ואימורים. פירש בקונטרס פרט למחשב לאכול בהיכל דלא פסול דבעינן שחישב [ה] על מקום המשולש בדם ובשר ואימורים דהיינו חוץ לעזרה בשעת היתר הבמות לאפוקי היכל שאין בו הקטרת אימורים ולא אכילת בשר ובזה לא דק בקונטרס דאכילת בשר מני משכחת בהיכל כדאמר לקמן (דף סג.) שאם הקיפו עובדי כוכבים את כל העזרה שכהנים נכנסים בהיכל ואוכלין שם ק״ק ועוד קשה לפירוש הקונטרס מאי קפריך תיפוק לי מקרא קמא מדלאפקיה רחמנא בלשון שלישי הא שלישי לא בחוץ למקומו כתיב אלא בחוץ לזמנו ומקום משולש לא שייך בחוץ לזמנו אלא בחוץ למקומו ועוד דקמשני הוה אמינא שלישי פרט [יז] הא האי שלישי בחוץ לזמנו [כתיב ופיגול] במקום משולש כתיב. ויש מפרשים דמקום משולש היינו דלא פסלה מחשבה אלא במזבח החיצון שנשתמן כשירין בו לאפוקי מזבח הפנימי שאין נותנין בו רק דם וזה לי אפשר דמתנות הפנימיות פלוגתא דר׳ שמעון ורבנן [יח] דרבנן מחייבין בפיגולן כרת וכן ר״מ ורבנן סברי בפ׳ בית שמאי (לקמן דף מב:) גבי ארבעים ושלש של יום הכיפורים ולעיל בפ״ק (דף יג:) גבי [טו] טבילת אצבע בחטאת הפנימית דאמרינן דפסול מק״ו ואמר נמי בגיטין (דף נד:) כהן גדול ביום הכפורי׳ יוכיח דכי אומר [טז] פגול מהימן ובמקום שאינו משולש אפילו פסול ליכא כדמוכח לקמן בפ׳ כל הפסולים (דף לו.) וי״מ דמקום משולש היינו דבעינן שיעמוד המחשבה [יט] במקום משולש פרט לעומד חוץ בעזרה [יח] ושותט בסכין ארוכה ולפירוש זה [יט] קשה ממתנות הפנימיות דלאו מקום משולש הוא והוי פיגול (תוספות) ויש לומר חוץ לעזרה אין שנשתן כשרין שהרי דם ואימורין נפסלין שם אבל היכל יש דם שלא נפסל שם כגון דם פנימי ואימורין אם הכניסן שם [כ] לא נפסלו בכך מיהו אין נראה דשלילי כל הפסולין (לקמן דף לו.) קאמר מחשב לינתנין בחוץ שנתנו [כא] בפנים דאינו פסול משום דאינו מקום משולש הג״ה [כא] ע״כ והרב ר׳ יוסף טוב מפרש דמקום משולש היינו שיחשוב לזרוק במקום שדם ובשר ואימורין פסולין כגון מחשב לזרוק [כב] קדשים קלים חוץ לירושלים אבל מחשב לזרוק בירושלים לא דאין שום פסול בבשר וקדשי קדשים אפילו בירושלים כיון דבזה המקום [כג] שנשתן פסולין שם ולהאי פירושא ניחא הא דקשיא לן לעיל [כ] אבריתא דחישב ליתן את הניתנין למטה למעלה למעלה למטה לאתר כשר [כא] דמשמע דאי שלא במקומו לאו כמקומו דמי ניחא ויתיישב לפי׳ זה משום דלאו מקום משולש הוא ומיהו קשה אם כן למחר [כב] פסול [כג] אמאי לאו מקום משולש הוא וכי תימא מידי דהוי אמחשבת הינוח ואליבא דר׳ יהודה הא משמע לעיל דלא צריך להאי טעמא אלא למאי דמסקינן שלא במקומו כמקומו דמי וי״מ דשלישי בחוץ לזמנו אירי ובעינן שיחשוב לזרוק ששנשתן פסולין אפילו לאכול הבשר היינו ליום שלישי דאם חישב לזרוק דם שלמים למחר לא פיגל עד שיהא משולש באכילה דהיינו לשלשה ימים והוא הדין בקדשי קדשים לזרוק דמן למחר [כה] פיגול דזמן אכילתו נמי למחר אלא דקרא בשלמים כתיב דזמנו ליום שלישי והכי קאמר ההוא מיבעי ליה למקום משולש דאם חישב לזרוק דם שלמים בחוץ [כו] ליום הג׳ פיגל אבל קודם השלישי לא פיגל והא דאמר בפ׳ איזהו מקומן (לקמן דף נו:) דקדשים הנאכלין ליום ולילה מחשבים בדמן משתשקע החמה ההוא כמאן דלית ליה מקום משולש דפלוגתא דתנאי היא בפ׳ כל הפסולין (לקמן דף לו:) ופי׳ זה לא יתכן כלל דכולה שמעתא [כז] מיירי במקום שיהא משולש: **וביון שראו סתרו.** פי׳ הקונטרס דזב וזבה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארבעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרוי חזקת טהרה אלא נראה דמיירי בשביעי שלהן לאחר שטבלו (תוספות) דזב וזבה טבילתן ביום ואם טבלו בשביעי ואחר כך נגעו בטהרות או שמשו ולאו לאח״כ (או) קודם הערב שמש טמאים למפרע ואם המתינה לשמש עד הלילה ואח״כ ראתה אינה טמאה אלא מכאן ולהבא (הג״ה ע״כ) ומיהו רבי [כח] יוסי דאמר פ׳ כילד צולין (פסחים דף פפ.) דלא מטמא למפרע לא יתכן: **ואין מאחר נדרו בלא ירצה.** יש תימה דלמה לן קרא דמהיכא תיתי לן דהוי בלא ירצה דאיצטריך קרא [כט] ל״ל דרבי אליעזר כיון דלא דריש לא יחשב לומר במחשבה הוא

[ה] לקמן ע״ב, [ו] [לקמן לו. פכ:], [ז] ת״כ צו פרש״ ח ה״א, [ח] ר״ה ו. ת״כ שם ה״ג, [ט] ר״ס ה: תמורה כח: [יומא ה״ג ה״ג], [י] יומא ו., [יא] דברים טו כ, [יב] לקמן מג., [יג] לקמן פב:, [יד] כז. ד״ה ואי, [טו] לעיל כו:, [יז] לעיל כז.

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה דדמי וכו׳ ולא שבקינן לחוץ וכו׳ וגמר לחוץ וכו׳ שנייה רבא: (ב) ד״ה שיהא משולש וכו׳ לאוכלן בהיכל דלא פסול הוא דבעינן: (ג) ד״ה הכי הוא פוסל אומר המקריב בשעת הקרבה: (ד) ד״ה אלא זה וכו׳ כהן הס״ד ואח״כ מ״ק כשהוא אומר אותו: (ה) ד״ה במחשבה הוא נפסל מקרא זה וכו׳ לדרשא הוא דאתא דפא:

שינויי נוסחאות

א] מאחר שהוכשר כל״ל (*ש״מ וכ״ה ברש״י): ב] בהקרבה כל״ל ותיבת בשעת נמחק (*ש״מ וכ״ה ברש״י). ועי׳ כ״מ אות ג׳: ג] ואינו מדבר בכהן (ש״מ): ד] כ״ל יראה (ש״מ): ה] כדתנן במתני׳ (כי״ר): ו] לעיל איתא זבדי בר לוי וכ״ה בכריתות: ז] בפ״מ וכתה״י נוסף דאשמועינן: ח] כ״ל שיחשב (ש״מ): ט] כ״ל ביניהן (ש״מ): י] ס״ל ביום של אחריו (ש״מ. וכ״ה בכתה״י): יא] כשר עוד לכהונה (ש״מ): יב] בפ״מ נוסף דאי אכהן קאי ע״כ אהקרבה קאמר, והאי או אינו דהכא משונה מכל או אינו שבתלמוד שפירושו או אינו בא לדרשא זו אלא לדרשא אחרת, והכא אי אפשר לומר כן, דלמה הכהן נפסל אם אכלו הבעלים מבשר הזבח ביום השלישי אלא ע״כ במחשבת הכהן הוא עצמו נפסל וגם הזבח נפסל מדכתיב והנפש האוכלת ממנו עונה תשא. ועי׳ ס״מ בחדושים מלגאן רש״י על מהר״פ: יג] יחשב יתירא הוא לדרשא דהא (ש״מ): יד] הגרלקת שלפנינו היא מבה״ר. וגי׳ ס״מ פרט הא האי שלישי בחוץ לזמנו כתיב. ויש מפרשים כו׳ והשאר נמחק. וגי׳ ס״ק פרט למקום משולש הא האי שלישי בחוץ לזמנו כתיב ויש כו׳. ולכל הנוסחאות הוא מענין קושיא הלשמוה. וע״ע פ״מ וק״: טו] גבי הולכת חטאות הפנימיות כל״ל והוא נדף יל ע״א (רש״ש): טז] כ״ל אמר (ש״מ): יז] כ״ל המחשב (ש״מ והגרי״ב): יח] לעזרה (צ״ק): יט] זה נמי קשה (ש״מ): כ] כ״ל ליתנן (רש״ש): כא] כ״ל ע״כ הג״ה [המתחלת לעיל בתיבת תוספות המוקף] (שמכ״י): כב] לזרוק דם קדשים (ש״מ): כג] בד״ו הקרבן. ולפנינו מוקן עפ״י בה״ז וכ״ה הכ״ק דאינו מן הלוקח, עש״כ: כד] למחר אמאי פסול הא לאו מקום כו׳ כל״ל (ש״מ): כה] למחר פיגל דזמן אכילתו לאו למחר אלא כו׳ כל״ל (ש״מ): כו] בחרץ לזמנו ליום (ש״מ): כז] שמעתא לא מיירי אלא במקום (ש״מ): כח] כ״ל לרבי (ש״מ): כט] קרא למעוטי כל״ל הס״ד והשאר נמחק (ש״מ): ל] נפסל כדקאמר או אינו וי״ל כו׳ (ש״מ): לא] גם בכת״י מלוין דיבור זה על תיבת ניחא שבמוס׳, אבל אינו מתיישב כאן, ולפשר דשייך לקמן אבל תיבות וה״ה בקדשי קדשים:

עין משפט נר מצוה

א מיי׳ פי״ג מהל׳ פסה״מ הלכה כ:

קיח ב מיי׳ פי״ד מהל׳ מעה״ק הלכה ט״ו סמג לאוין שלח:

תורה אור השלם

1. וְאִם הֵאָכֵל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל הָיָה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא:

ויקרא ז, יח

2. כִּי תֹדֵר נֶדֶר לֵיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא:

דברים כג, כב

מוסף רש״י

למקום שיהא משולש בדם בבשר ובאימורין. להיינו חוץ לעזרה ממש, שבשעת היתר הבמות נשחטים בכל אלה, לאפוקי היכל שאין בו הקטרת אימורין ואכילת בשר (לקמן לו.) **בשעת הקרבה הוא נפסל.** וכן פירושו בשעת הקרבתו לא תעלה זאת במחשבה ואם תשב פיגול יהיה (ויקרא ז יח.) **בכור שעברה שנתו.** מלומו בתוך שנתו, שנאמר לפני ה׳ אלהיך תאכלנו שנה בשנה (ר״ה ה:):

שיטה מקובצת

או אינו [אומר המקריב] **אלא** [זה] בהן המקריב. פ״ה הא׳ הא׳ אינו אינו כמו כל אז אינו שבתלמוד, דאינו ר״ל אז אינו דכולים לכהן הוא דאתא ולא לגזירה דאין הקרבן נפסל בשלישי (בשלישי) אלא בשעת הקרבה. ובהא קאמר דהכהן לא יהא אלא זה, דמה פשע הכהן במה שהותירו לאוכלו, אלא ודאי המקריב משמע בשעת הקרבה לומר דאם חישב בשעת הקרבה (גם) הזבח והכהן לא יהא, והכי משמע קרא משמע בהקרבה הוא נפסל בשלישי וכמו כן משמע נמי דמייירי בכהן שחישב מלבחיב מחשבה בלשון המקריב משמע דקאי נמי [אכהן], דליכא למימר דהכהן הוא דאתא דאתן לו לפסול במה שהותירו כיון דלא פשע (הערתקת לשון רש״י של מהר״פ ד״ה): **תוד״ה** למקום שיהא משולש בו׳ ולהאי פירושא ניחא לא בו׳. לשון מהר״פ דנגי אות לומנו [מתוקם] זמן משולש כגון מנחת שחיטה למחר שאינו [ראוי] אף לאכילת בשר: ד״ה ובין בו׳ **אלא** נראה דמיירי בשביעי שלהן לאחר שטבלו. לשון הר״פ ז״ל, וי״ל שמנה שבעת ימים אבל לא נמר היום דמקלת היום ככולו (גליון): ד״ה ואין מאחר נדרו בו׳ יש תימה בו׳. וי״ל דהר״פ שיפסל באיסור הנאתו כמו באיסור זמן גופו כמו קרבן הבא בכם והביאו לאחר שנתו (גליון בספר ישן):